

Birgir Danielsen, fiskasølustjóri:

Fiskaaling framtíð føroyinga

— Tað er einki av ivast í, at vit kunnu vænta okkum nógv av fiskaalingini í framtíðini.

Hetta er ein vinnuvegur, sum fer at fáa størri og størri týðning fyri føroyska samfelagið tey næstu árin.

Hetta segði Birgir Danielsen, fiskasølustjóri á aðalfundinum hjá Føroya Fiskasølu seinasta mikudag.

Birgir Danielsen vísti annars til, at Fiskasølan er í ferð við at gera eina avtalu við japonsku fyrirkøkuna Nissui um at byrja at samarbeiða við sølu av nøkrum heilt nýggjum fiskavörum — crab-sticks o.o.

Vit prenta her brot úr frágreiðing fiskasølustjórans og greiða annars frá orðaskeftinum aftaná

Útflutningur 1982

»F.o.b. virðið av tí samlaða føroyska útflutninginum av fiskavörum hevur í 1982 sett nýtt met við 1.223 mill. kr. sammett við 1.072 mill. kr. í 1981 ella ein vøkstur uppá 14,1%.

Umframt hetta hevur Føroya Fiskasøla útflutt vørur frá øðrum londum — einamest úr Grønlandi — fyri 68 mill. kr., soleiðis at tann samlaði útflutningurin hjá Føroya Fiskasølu í 1982 hevur verið 1.012 mill. kr. sammett við 901 mill. kr. í 1981 ella ein vøkstur uppá 12,3%.

Fiskasølunnar partur av tí samlaða føroyska útflutningsvirðinum hevur í 1982 verið 83% mótvegis 79% í 1981. Samlaður útflutningur hevur í nøgd verið ca. 151.000 tons í 1982 mótvegis 182.000 í 1981 ella ein nøgdarminking uppá 31.000 tons, sum stavar einamest frá minni avreiðingum í fremmandum havnum (Danmark).

Við árslok 1982 vóru vørur á goymslu fyri 95 mill. kr. mótvegis 50 mill. kr. í 1981.

Samlaði útflutningurin av føroyskum fiskavörum kann lutast í vørubólkar soleiðis:

	1982	1982	1981	1980
	1000 Kr.	26,7	26,4	26,4
Saltfiskur og saltflok	780.384	63,8	55,3	56,8
Frystar og feskur vørur, kalvi, laksur, rekrur v.m.	23.860	1,9	2,1	2,4
Fryst slógv	12.595	1,0	7,7	6,6
Sild og makrelur	68.326	5,6	8,5	7,8
Mjøl og lýsi	11.679	1,0		
Fiskur til idnað				
Ialt	1.223.240	100,0	100,0	1,000

Aldur laksur er framtíð føroyinga segði Birgir Danielsen á aðalfundinum. Her hevur ein av prentarunum á Síðalín, Jon Hestoy, ein stóran Kaldbakslaks í hondini. Tað er Salmo, sum júst avskipar til Danmarkar

Harumframt eru útfluttar bundnar vørur, skip o.a. fyri 22.950 mill. kr. soleiðis at tann samlaði útflutningurin í 1982 var 1.246.190 mill. kr.

Tey týðningarmestu marknaðarlondini hava verið:

Danmark	222 mill. kr.
USA	215 mill. kr.
Bretland	189 mill. kr.
Vestur-Týskland	160 mill. kr.
Frakland	107 mill. kr.
Italia	105 mill. kr.
Spania	93 mill. kr.

Av talvu IV sæst at útflutningurin í árunum 1962 og 1982 eins og 1979—1982 kann týst út á EEC lond og ikki-EEC lond soleiðis:

	1982	1981	1980	1979	1972	1962
EEC lond	67,5%	66,5%	70,8%	70,0%	52,2%	59,8%
Til øðrar marknaðir	32,5%	33,5%	29,2%	30,0%	47,8%	40,2%
	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Marknaðarmynstrið er stórt sáð tað sama sum undanfarna ár og heldur ongin stórvegis broyting í tí lutfalsliga útflutninginum til EEC-lond sammett við lond uttanfyri EEC. Útflutningurin til USA er vaksin munandi sammett við árinu framanundan (sí talvu II B). Orsøkin til hetta er fyrst og fremst tey góðu figgjar- og valutaviðurskipti, sum verið hava í USA í seinastuni.

Virðismynstrið

Av talvuni niðanfyri sæst, hvussu virðið av útflutninginum er bytt út á veiðikjör:

	1982	1981	1980	1979	1978	1977	1976
Føroyar	58,0%	57,0%	55,6%	55,7%	46,5%	36,0%	29,0%
Grønland	6,5%	7,0%	10,6%	11,4%	18,3%	21,0%	16,0%
Norðsjógv	3,5%	3,0%	8,0%	11,6%	14,6%	21,0%	31,0%
Island	8,0%	8,0%	7,1%	8,1%	10,4%	10,0%	10,0%
New							
Foundland	9,5%	10,0%	7,6%	8,4%	5,0%	6,0%	7,0%
Noreg & Barentshav	14,5%	15,0%	11,0%	4,1%	4,9%	6,0%	7,0%

Bytið av botnfiskaveiðuni (virði) við Føroyar kann lutast sundur soleiðis:

	Veitt av føroyskum skipum umleið	Veitt av øðrum
1970/1975	27%	73%
1975	30%	70%
1976	39%	61%
1977	45%	55%
1978	67%	33%
1979	75%	25%
1980	86%	14%
1981	90%	10%
1982	89%	11%

Vert er at leggja til merkis, at ongin stórvegis broyting í mynstrinum er farin fram sammett við árið framanundan.

Fiskirættindi

Sambært tøl frá veiðuhagstalsstovuni kann tann føroyska fiskivinnan í tonsum lutast sundur soleiðis: (1000 tons rundvekt):

Ein hugsunnarsamur limur í Føroya Fiskasølu, Jákup Joensen, Vági

	1977	1978	1979	1980	1981	1982	Viðm.
Toskur	61,1	53,2	44,1	43,2	52,6	51,8	
Hysa	20,3	20,8	14,5	16,9	14,2	14,6	
Upsi	5,2	21,2	28,9	30,3	34,1	34,8	
Kongafiskur	—	3,3	6,4	6,6	4,7	5,3	1
Brosma	3,1	4,8	6,2	7,8	4,8	6,2	
Longa	1,7	2,8	3,1	2,7	1,9	3,8	
Bialonga	0,5	0,5	1,2	1,4	1,8	2,9	
Laksur	—	0,1	—	0,6	1,0	0,9	
Svartkalvi	1,3	1,1	0,2	1,3	0,9	0,6	
Rækjur	12,8	9,7	9,2	9,5	4,9	5,2	2
Svartkjaftur	29,7	43,5	38,0	39,4	37,1	54,7	
Sild	20,6	1,4	1,2	0,8	1,1	0,9	
Makrelur	47,2	46,3	38,5	29,3	9,5	11,1	
Brislingur	2,2	0,7	2,9	3,1	—	—	
Hvíttingsbróður	50,9	36,9	26,7	37,6	20,1	15,4	
Nebbasild	11,4	11,8	13,2	7,2	3,7	4,9	
Lodna	22,3	54,5	24,0	29,1	40,2	21,3	3
Høguslökkur	—	—	0,1	0,1	2,1	0,2	
Annar fiskur	17,6	4,9	8,3	7,9	6,4	11,2	
Tilsamans	307,4	317,5	266,7	274,8	241,8	245,8	

1) Íroknað eru kvotur í fremmandum sjógv, sum at kalla allar eru uppfiskaðar hesi árin.

2) Kvotur í Eystur- og Vesturgørlandi hava verið til samans í 1982 1200 tons. Hin parturin er fiskaður í Canada og við Svalbard. Fiskivinnan við Svalbard hevur tikið seg upp í 1982 sum ein nýggjur møguleiki hjá okkum.

3) Tann samlaða kvotatiluttin av pelagiskum fiski í 1982 í EEC og í norskum sjógv var:

makrelur	12.300 tons
brisingur	21.000 -
hvitingsbróður	50.000 -
nebbasild	25.000 -
lodna	40.000 -
svartkjaftur	148.300 tons
Ialt	

Allar kvotur hava í 1982 verið troystar uttan 62.935 tons av idnaðarfiski á norskum øki og í EEC sjógv. Orsøkin er at vit í dag ikki hava skip til at fiska hesa nøgd Umframt so hava royndir vist, at møguleiki er fyri lønandi vinnu eftir idnaðarfiski við Føroyar í hvussu so er ein part av árinum.